

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 „
3 luni	8 „
Străinătate: 40 lei pe an, 20	6 luni

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

București, CALEA RAHOVEI — 5

Lângă Palatul Justiții

TELEFON No. 16/98

S U M A R

Despre numiri și înaintări în magistratură, de d-l Ioan P. Sinescu.

JURISPRUDENȚA :

Curtea de casație, s. II : *Avram Mărculescu cu Creditul Funciar Urban din București și C. D. Anghel ;*Idem : *Banca Agricolă cu Ion M. Silescu ;*Idem : *Marin V. Ciovică, recurs corecțional ;*Idem s. III : *Ministerul de Finanțe cu Gh. Tăutu și Nicolae N. Călin ;*Judecătoria Ocol. Voinești-Dâmbovița : *Maria Preotul G. Cristescu și Maria Al. Radu Pârvan cu Maria N. Scărlete ;*

Despre numiri și înaintări în magistratură

Fiind că toată lumea juridică se ocupă de această chestie, să spun și eu câte-va cuvinte.

Eu cred că cea mai bună magistratură este cea inamovibilă; însă inamovibilitatea să se dobândească prin concurs, în urma unui stagiū, și după liste de prezentare. Argumentele în susținerea acestor idei au fost formulate de o mulțime de cugetători mari ai omenirii, și în mai multe din Statele civilizate ale Europei, ele au fost consfințite prin legi. Expunerea pe larg a tuturor acestor argumente și a diferitelor legi, care le-au adoptat, a fost făcută, cu un stil luminos și coordonat, de către regretatul, fost procuror general al Inaltei Curți de casație, G. E. Schina, în discursul ce a ținut pentru deschiderea anului judecătoresc 1904, care se găsește publicat în *Dreptul*, No. 53 din 9 Septembrie 1904, și în *Curierul judiciar*, No. 55 din 2 Septembrie 1904.

Ce ași mai putea adaoga de la mine, de cât poate că numirile și înaintările fiind lăsate numai în grija Ministrului, el, ori-câtă bună-voință și ori-câtă dorință ar avea de a face cele mai bune selecțiuni, nu poate să 'și îndeplinească această grea misiune, din cauza mai întâi a lipsei de mijloace de a cunoaște atâția solicitanți, și al doilea din cauza numeroaselor intervențiuni și cereri ale politicianilor, cărora, în multe cazuri poate, Ministrul e nevoit să le cedeze, din cauza intereselor politice. Și așa stând lucrurile, oare, n'ar fi de o mie de ori mai fericit Ministrul de

a fi scutit de asemenea inoportune intervenții, și de a nu mai fi asaltat, în fie-care zi, la minister, de câte-va sute de solicitanți de funcțiuni, întrebându-l acest timp prețios în grija altor nevoi ale Statului? Apoi, de ce, oare, s'ar pune această mică dorință, de a satisface cererile politicianilor, mai pre sus de supremul interes al societății, de a avea o bună magistratură, scoasă de sub ori-ce influență și egală pentru toată lumea: pentru cel bogat ca și pentru cel sărac, pentru cel puternic ca și pentru cel slab? Și, în fine, nu se poate, oare, zice că este în afară de ori-ce îndoială, că sistemul de numire și destituire, numai de către Ministru, în multe cazuri are de efect de a înjosi caracterele, prin împrejurarea că magistratul, bun dacă ar fi, fiind continuu rugat ori amenințat de cei influenți, sfârșește, ori prin a 'și da demisia, ori prin a deveni servil și a 'și călca datoria, cum se pretinde de unii că s'ar fi petrecând lucrurile prin unele localități; pe câtă vreme, sistemul de numire prin concurs și de destituire prin tribunal disciplinar are de rezultat să înlătore de pe lângă judecătorii ori-ce solicitanți, fiind că asemenea judecătorii știu că 'și au cucerit locurile prin luptă legală, adică prin probele ce au dat că posedă însușirile cerute pentru a fi buni judecători?

Părerea mea, dar, este ca magistrații astăzi amovibili să nu fie declarați de drept prin lege inamovibili. Fie-care din ei să continue a ocupa locul, în condițiile cum 'l-a ocupat până acum, adecă în mod amovibil, până în ziua când, el, sau altul, 'l va ocupa în mod inamovibil.

Inamovibilitatea să nu se poată dobândi de cât de acel licențiat în drept, care va dovedi că a exercitat, în mod efectiv, profesiunea de avocat, timp de patru ani, pledând, în fie-care lună, în procese civile și comerciale, și care, în urma acestui stagiū, să fi reușit la un examen de capacitate. De stagiul acesta de avocatură s'ar putea scuti numai actualii magistrați, cari ar avea opt ani de magistratură.

Sunt de această părere ca magistratura să se recruteze dintre avocați, pentru că avocații, din

causa luptei judiciare, adică din cauza concursului ce dau în toate zilele, sunt nevoiți să aprofundeze toate problemele științei Dreptului; și deosebit de aceasta, ei cari înghit în toate zilele judecata altora, une-orî dreaptă, alte orî nedreaptă, sunt în măsură să învețe cum trebuie să judece pe alții, adică câtă atenție trebuie să dea judecătorul celor ce se prezintă înaintea sa spre a-i judeca, și câtă durere de inimă trebuie să aibă el de nevoile celui nedreptățit de semenul său.

Să nu mi să zică, că eă, fiind magistrat, n'ar trebui să recunosc că magistratura dă une-orî hotărâri nedrepte. Aceasta ar însemna să ne facem că nu auzim aceea ce vorbește lumea despre noi. și să stăm pe loc, să nu căutăm a ne îndrepta greșelele. În această privință, iată cum se exprimă d-l C. G. Disescu, distinsul avocat și profesor de la Facultatea de Drept din București, într'un articol din ziarul *Dreptul* No. 60 din 29 Septembrie 1905: «Noi avocații mai suntem condamnați și la o luptă mult mai penibilă, căci este cu totul lăuntrică și provine mai mult dintr'un sentiment de revoltă. Se întâmplă, foarte rar, este adevărat, dar se întâmplă, că avem de luptat cu ignoranța cutărui judecător, cu o influență pe care o simți, dar nu o poți prinde, nici înlătura. Altă dată ne isbim de schimbări de jurisprudență neașteptate, așa tam nesam, fără să vezi ceva care să justifice schimbarea, poate numai numirea unor noi judecători, doritori de a arăta un spirit nou. Ce ne odihnește în atâta luptă? Unde ne scoatem necazul? Cui ne plângem? N'avem de cât un refugiu: odaia avocaților, unde confraternitatea ne face o apă; acolo vorbim, glumim, judecăm pe judecătorii cari ne-au judecat și bine și rău». Dacă un om, de talia d-lui Disescu, care, în rând cu toți marii jurisconșulți ai țării noastre, are dreptul la toată atenția, se plânge atâta de amarnic de judecata magistraturii actuale, ce vor fi zicând, oare, alți avocați?

Tot în această privință, un eminent avocat și profesor de la Facultatea de Drept din Iași, mi a spus că un vechi și abil avocat de acolo i-a relevat faptul că din miile de chestiuni de drept pe cari le-a pledat înaintea instanțelor judecătorești, abia zece la sută au fost rezolvate conform prevederilor sale de om de drept, iar 90 la sută contra acestor prevederi; câștigând adică pe chestiile pe cari se aștepta să peară, și perdând pe chestiile pe cari se aștepta să câștige.

Prin urmare, să nu facem pe surdii; ci să recunoaștem că, oamenii fiind, suntem supuși greșelii, și să dăm dreptul legiuitorului de a lua măsură cât se poate de severe, spre a ne forța ca, în îndeplinirea sarcinii noastre, să nu căutăm

a pune grabă în resolvarea lucrărilor, spre a părăsi cât mai repede serviciul; ci să muncim spre a ne îmbogăți continuu cunoștințele juridice, și să avem răbdare de a asculta cu toată încordarea atenției păsurile celor ce și dau lupta înaintea noastră; și precum ei nu pot dormi și le tremură inima în așteptarea rezultatului strădăniei lor, tot așa și noi magistrații trebuie să ne cutremurăm la ideia de a comite cumva vre-o nedreptate, și să ne strângem toate mințile, spre a ne reaminti și a găsi toate principiile de drept, cari ne pot conduce la adevărata soluțiune a proceselor.

Acum, iată cum sunt eă de părere că ar trebui organizat concursul său examenul de capacitate. Acest examen să se dea în București, înaintea unei comisiuni, compusă din doi profesori ai Facultății de Drept din București și din trei magistrați ai Inaltei Curți de casație, desemnați, pe termen de 4 sau 5 ani, prin tragere la sort, sau prin alegere. Această comisiune să lucreze odată sau de mai multe orî pe an, după cum vor fi mai puține sau mai multe cereri ale candidaților.

Examenul să consistă într'o singură probă scrisă asupra unui închipuit proces civil, sau civilo-comercial, ce s'ar urma între două sau mai multe persoane; dându-se fie-cărui candidat, în-tregul dosar al procesului cu actele de îndeplinirea procedurii și cu copii după numeroase acte referitoare cauzei, precum și cu scurte memorii de susținerea și combaterea fie-cărui din capetele de cereri formulate de părți. Memoriile, însă, să fie alcătuite, în așa mod, și cu așa lacune, în cât să le rămână candidaților posibilitatea de a combate parte sau toate punctele coprinse în acele memorii, și să invoace de la ei cu totul alte principii de drept, ce ar găsi mai nemerite, pentru resolvarea capetelor de cereri din acel proces. O singură problemă, de acest fel, va trebui să fie dată la toți candidații cari se vor prezenta la concurs în aceeași zi.

Exemple de asemenea procese se găsesc cu miile în dosarele Curților de apel și ale Tribunalelor, și cu dirijarea copierii și a formării dosarelor, s'ar putea însărcina unul din cei trei delegați ai Curții de casație, ajutat de unul sau doi funcționari ai săi de încredere. Și, nici unul, dintre cei-l'alți membrii ai Comisiunii, să nu ia cunoștință de obiectul examenului, de cât după depunerea probelor scrise ale tuturor candidaților, când comisiunea se va întruni, spre a da nota cuvenită fie-cărui. Examenul s'ar putea ține într'o sală a Palatului Justiției sau a Universității, într'o singură zi, de la ora 8 dimineața până la ora 12 noaptea, în care timp, candidații

să nu aibă voie a părăsi Palatul, și nici a comunica cu cineva până la depunerea lucrărilor lor; fiind supravegheați, în acest scop, pe rând de unul sau mai mulți membrii ai Comisiunii. În efectuarea lucrărilor, fie-care candidat, să aibă dreptul a consulta ori-ce colecții de legi, și ori-ce cărți comentatoare de legi, ce va crede că 'i sunt utile, și pe care le va aduce cu sine în sala de examen, mai înainte de începerea examenului.

Lucrările candidaților și decisiunea Comisiunii să se publice de Ministerul Justiției, în broșuri periodice, în atâtea exemplare, ca să le poată cumpăra ori-cine, și să poată fi apreciate de toată lumea juridică, spre a se înlătura ori-ce bănuială de părtinire.

Numirile și înaintările, cu caracter de inamovibilitate, în toate funcțiunile judecătorești, începând cu aceea de ajutor de judecător de ocol, sau cel puțin cu acelea de judecător de ocol, Procuror și membru de Tribunal, să se facă, în baza stagiului și a examenului vorbite mai sus, de către Rege, după listele de prezentare, care se vor întocmi în modul următor:

Pentru împlinirea unui loc vacant la o judecătorie de ocol, sau la un Tribunal, listele se vor întocmi de către Decanii și foștii Decani și de către membrii și foștii membrii ai consiliilor de disciplină ale tuturor Barourilor din circumscripția Curței de apel, unde se găsește locul vacant; votând fie-care consiliu, cu scrutin secret, câte o listă de două persoane pentru un loc vacant, sub președenția Procurorului, care va încheia proces-verbal de rezultatul votului, și-l va înainta Curței, contrasemnat de membrii consiliului de disciplină în funcțiune. Curtea de apel, în secții unite, va alege, prin vot secret, trei candidați din cei trecuți pe listele consiliilor de disciplină și unul din propria sa inițiativă, sau pe câte patru din listele consiliilor, sau pe câte patru din propria sa inițiativă, când consiliile nu 'i vor prezenta liste. Din această listă propusă de Curte, Ministrul va recomanda Regelui pe acel ce va crede de cuviință.

Pentru împlinirea unui loc vacant de Consilier sau de Procuror la o Curte de apel, Decanii și foștii Decani, și Consilierii și foștii Consilieri ai celor patru Barouri de la reședințele Curților de apel, să voteze, cu scrutin secret, sub președenția Procurorilor generali respectivi, câte doi candidați; iar Curtea de apel, la care se găsește locul vacant, să prezinte Ministrului o listă de patru candidați, aleși, în secțiuni unite, prin vot secret, tot după normele arătate mai sus; dintre cari Ministrul va recomanda Regelui pe acel ce va crede de cuviință.

Pentru împlinirea unui loc vacant de Preșe-

dinte și Prim-Președinte la o Curte de apel, de Procuror, Consilier, Președinte și Prim-Președinte la Inalta Curte de casație, Decanii și foștii Decani, Consilierii și foștii Consilieri ai celor patru Barouri de la reședințele Curților de apel să aibă a vota, cu scrutin secret, sub președenția Procurorilor generali respectivi, câte doi candidați; iar Inalta Curte de casație să prezinte Ministrului o listă de patru candidați, aleși, prin scrutin secret, în secțiuni unite, după normele arătate mai sus; dintre cari Ministrul va recomanda Regelui pe acel ce va crede de cuviință. Pentru locul de Președinte și de Prim-Președinte lista ar putea să cuprindă numai doi candidați.

În toate aceste cazuri, Primul-președinte al Curței de apel, când acea Curte va trebui să formeze lista, sau Primul-președinte al Curței de casație, când acea Curte va trebui să formeze lista, îndată ce vor afla de ivirea locului vacant, vor convoca Consiliile de disciplină, prin șefii Parchetelor, în termen de 10 până la 20 zile, precum și secțiile unite ale Curței, în alte 10 zile; așa ca la sfârșitul acestor termene să înainteze Ministerului lista cuvenită. Ministrul de asemenea ar trebui obligat să facă numirea în termen de o lună de la primirea listei.

S'ar mai putea prevedea în lege că în cas, când vre-unul dintre candidați nu ar întruni majoritatea absolută a votanților la primul scrutin, să se procedeze, imediat în aceeași zi, la a doua votare, când se va ține în seamă majoritatea relativă.

Și s'ar mai putea prevedea ca votarea să se facă cu buletine patrute, uniforme, tipărite sau cel puțin scrise de aceeași mână, și fie-care alegător să presinte buletinul îndoit în patru și închis într'un plic, care plic să nu fie lipit, pentru a se evita controversa dacă a fost sau nu bine lipit, ci încins cu un inel de ață elastică, ori chiar cu două inele transversale.

La aceste alegeri să aibă dreptul a candida numai magistrații cari vor întruni condițiile enunțate mai sus și acelea prevădute în legea de organizare judecătorească din 1890, precum și avocații și profesorii de universitate, cari vor fi exercitat profesiunea lor, timp de 4 ani pentru a candida la tribunal, timp de 8 ani pentru a candida la Curtea de apel, și timp de 14 ani pentru a candida la Curtea de casație.

În cas când, Curtea nu ar trimite Ministrului, în termen de 40 zile de la ivirea vacanței, lista de prezentare, fie din cauză că Curtea n'a găsit candidați cari să fi întrunit toate condițiile, fie din ori-ce altă cauză, Ministrul să fie în drept, a numi, în locul vacant, ori-ce persoană va întruni condițiile legii din 1890; însă, această numire să nu dureze de cât până când Curtea

va trimite lista, în urmă de care, Ministrul să fie dator a face numirea cu caracter de inamovibilitate.

Și aici, poate, că ar fi bine, să se prevadă în lege ca, la început, timp de câțiva ani, Curțile să poată trece pe liste un număr numai de doi candidați, dintre cari Ministrul să facă numirea; fiind că, va trebui timp, până când să se formeze stocul necesar de candidați cu examenul de capacitate trecut.

Sunt de această părere, ca listele candidaților să se alcătuească de consiliile de disciplină ale avocaților, și de curțile de apel și de casație, pentru că, singure aceste corpuri pot avea elemente și pot fi în măsură de a aprea calitățile intelectuale și morale ale acelor candidați. În adevăr, membrii consiliilor de disciplină iau aceste elemente din propriile lor cunoștințe, de oare-ce sunt într'un continuu contact cu candidații, fie că acei candidați ar fi colegi ai lor de avocatura, fie că ar fi magistrați, cari îi judecă în toate zilele; iar Curțile de apel și cea de casație, la rândul lor, cunosc pe candidații avocați din modul cum își îndeplinesc datoriile profesionale chiar înaintea lor; iar, în privința magistraților, pot culege elementele necesare din redactările considerantelor hotărârilor, redactări ce sunt impuse, de lege, tuturor magistraților, și în privința cărora s'ar mai putea ordona prin lege, ca toate conceptele considerantelor scrise de inșiși judecătorii, cari le au redactat, să se coase în dosare speciale; și acele dosare să se trimită, la finele fiecărui an, cele ale Tribunalelor la Curțile de apel, și cele ale Curților de apel la Curtea de casație.

Această părere a împărtășit-o și fostul înalt magistrat G. E. Schina, în discursul despre care am vorbit mai sus, și în care, criticând sistemul belgian, după care listele de prezentare se alcătuesc de consiliile provinciale, iar pentru numirile la casație de Senat, el se exprima ast-fel: «Această critică adusă sistemului belgian mă pare fundată. Cred că în locul consiliilor provinciale, ar trebui să fie chemate a participa la formarea listelor de prezentare un colegiu compus de legiști, de avocați, în anumite condițiuni. Aceștia, prin situațiunea lor, cu ocaziunea exercițiului profesiei lor, sunt mai în măsură a cunoaște capacitatea și probitatea persoanelor cari merită a figura pe listele de prezentare. Aptitudinile pentru a fi judecători nu se pot cunoaște de cât de cei cari urmăresc zilnic practica judecătorească. Trebuie să evita ca unor atari colegii electorale să se dea un caracter politic, căci între politică și justiție, s'a zis cu drept cuvânt, că orî-ce înțelegere e coruptoare, și orî-ce contact e pestilential».

Sistemul, de a se întocmi listele de prezentare de către Tribunale, nu'l cred de nici o valoare, fiind-că, în generalitatea casurilor, suplinitele ar fi recomandat pentru postul de judecător, și cel mai vechi dintre judecători pentru postul de președinte; și asemenea recomandări n'ar putea avea altă semnificare de cât că fie-care și-ar pune candidatura la înaintare, lucru ce se va putea face prin petiții către Curte. Iar înaintările în postul de Președinte și de Prim-președinte la Curțile de apel cred că nu e bine să se propună de Curtea unde e locul vacant, fiind-că votarea ar fi aproape pe față, și voturile, date de consilierii, contra unora dintre colegii lor, ar putea să producă ruperea relațiilor de armonie și de stimă reciprocă, ce este de dorit să se mențină între toți acești magistrați. La Inalta Curte de casație, se poate zice că, lucrurile nu se petrec tocmai așa, ea fiind compusă din oameni cu mai mare experiență de lume; dar, în tot cazul, acolo nu se poate evita acest inconvenient, de oare-ce, mai pre sus de ea, nu mai există altă instanță judecătorească, căreia să i se poată deferi întocmirea listei.

Inamovibilitatea, însă, nu trebuie dată în interesul persoanei judecătorului, ci în interesul de a avea o bună magistratură, și, în consecință, legea trebuie să ia măsuri, ca magistrații să-și îndeplinească datoriile, nu numai cu toată priceperea și probitatea, dar și cu toată assiduitatea posibilă.

Prin urmare, la art. 154 din legea organizării judecătorești din 1 Septembrie 1890 ar trebui să se adauge ca, simplele permisiuni de absență să nu se poată prelungi peste zece zile, în decursul unui an.

Pe lângă acestea, legiuitorul ar trebui să mai prescrie ca, nici un magistrat să n'aibă voie să se împrumute de bani pe polițe sau pe înscrișuri chirografare, de cât numai pentru necesitățile exploatarei unei moșii ce ar avea, și chiar atunci numai dacă nu va întârzia nici o plată la scadența ei; fiindu-i permise numai împrumuturile pe ipotecă sau pe amanet.

În fine, ar trebui ca legiuitorul să institue un serviciu de inspectorat, compus din doi inspectorii săi cel puțin unul. Acești inspectorii să aibă menirea de a inspecta toate instanțele judecătorești, de la judecătoriile de ocoale și până la, inclusiv, Curțile de apel; dar nu, a inspecta numai lucrările, ori a face numai anchetele ce i se vor cere de Ministru, ci să fie obligați prin lege, ca, în fie care lună, să supravegheze o instanță, sau mai multe, asistând, timp de câte o săptămână ori mai mult, la toate desbaterile din ședințe, precum și la discuțiile din camera de

consiliu, și la toate celelalte lucrări; fără ca inspectorul să intervină în discuții, ori să'și spună părerea sa în resolvarea chestiilor; ei numai să ia note și să'și întocmească memoriile lui, care să se păstreze la Minister, și să se ia măsuri de îndreptare. Numai, prin o astfel de supraveghere, se poate dobândi o idee justă despre însușirile bune sau rele, despre cultura și perspicacitatea fie-căruia dintre magistrați. Aceste memorii ale inspectorului ar servi mult, ar ajuta mult, atât Curților de apel și Curței de casație, în întocmirea listelor de prezentare, cât și Ministrului de justiție, în alegerea numirilor. După mine, instituția inspectoratului, organizată în acest mod, este de cea mai mare importanță, și ar avea o influență decisivă în selecționarea și îmbunătățirea magistraturei; fiind că, fie-care magistrat, știindu-se supravegheat și notat, ar pune mai multă sârguință în îndeplinirea datoriei, și ar căuta să'și îmbogățească cunoștințele juridice. Negreșit, însă, că pentru aceasta, ar trebui ca inspectorii să fie luați dintre consilierii Inaltei Curți de casație, prin tragere la sorți, sau prin delegațiune ministerială, pe timp determinat, de exemplu de 4 ani, și fără drept de a fi retrasă; și numindu-se, bine înțeles, doi consilieri la Inalta Curte, peste numărul actual. Numai niște așa înalți magistrați, ar putea, să însuflească respectul cuvenit, și să înrunească însușirile necesare, pentru o așa de importantă și frumoasă misiune socială.

Ioan P. Sinescu

Consilier la Curtea de apel Craiova

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 16 Ianuarie 1906

Președinția D-lui N. MANDREA. Președinte

Avram Mărculescu cu Creditul Funciar Urban din București și cu C. D. Anghel

Urmărire imobiliară. — Dispozițiunea relativă la încunoștiințarea tuturor creditorilor cari au un privilegiu sau ipotecă cunoscută. — Dacă această formalitate are a fi observată și în vânzările efectuate după legea Creditului funciar.

Amânarea unei vânzări. — Vânzare sorocită în zile de alegeri — Dacă amânarea se poate face în mod valabil de către un singur judecător. — Dispozițiile art. 18 din legea de organizare judecătorească. — Dacă ele se pot aplica în caz de lipsa judecătorilor, delegați a prezida biourourile electorale. — (Art. 509 Pr. civ.; art. 8 din legea electorală și 18 din legea org. judecătorești).

1. *Dispoziția art. 509 Pr. civ. cu privire la încunoștiințarea tuturor creditorilor cari au un privilegiu sau ipotecă cunoscută, nu se poate aplica la urmărirea ce se fac după legea creditului, de oare-ce, această lege fiind o lege specială, nici o dispoziție a ei nu coprinde această cerință.*

2. *Art. 8 din legea electorală, prevăzând amânarea pricinilor din oficiu, din cauza lipsei completului, judecătorii fiind delegați cu prezidarea alegerilor, de aci rezultă că un singur judecător a putut amâna o vânzare sorocită în ziua alegerilor și, în asemenea cazuri, nu se poate aplica dispozițiile art. 18 din legea de organizare judecătorească, care se ocupă de modul în care are a se completa tribunalul, pentru absența judecătorilor din alte cauze de cât acelea de alegeri.*

Decisiunea 18/906. — Respins recursul făcut de Avram Mărculescu, contra ordonanței de adjudecare a Tribunalului Ilfov, secția de Notariat cu No. 2730/905, în proces cu Creditul Funciar Urban din București și cu C. D. Anghel.

Curtea,

Ascultând pe d-l Anghel în dezvoltarea motivelor de casare și pe d-l Alexandrescu în combateri, cu cheltueli de judecată;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violarea art. 509 Pr. civ. prin faptul că aflatele și publicațiunile, nu s'au încunoștiințat tuturor creditorilor, cari avea inscripții ipotecare asupra imobilelor».

Având în vedere ordonanța de adjudecare supusă recursului;

Considerând că dispoziția art. 509 Pr. civ. cu privire la încunoștiințarea tuturor creditorilor, care au privilegiu sau ipotecă cunoscută nu se poate aplica la urmărirea ce se fac după legea Creditului, de oare-ce această lege, fiind o lege specială, nici o dispoziție a ei nu coprinde această cerință;

Că, prin urmare, motivul de casare e nefondat;

Asupra motivului II de casare:

«Violarea art. 18 și 20 din legea de organizare judecătorească, combinat cu art. 40 din regulamentul de serviciu interior al tribunalelor, prin faptul că instanța de urmărire mi respinge incidentul de amânare ce am ridicat; că Tribunalul prin ultimul său jurnal de amânare, prin care a fixat noul termen, la care imobilul s'a vândut, nu era legalmente constituit, un singur judecător neputând constitui un complet, unicul competent după lege a deschide ședința și a lua ori-ce măsuri asupra pricinilor sorocite înaintea Tribunalului».

Având în vedere că, după art. 8 din legea electorală, vânzările se pot amâna din oficiu din cauza lipsei completului tribunalului, judecătorii fiind delegați cu prezidarea alegerilor;

Că, prin această dispozițiune, prevăzându-se tocmai cazul de descompletearea tribunalului, un singur judecător a putut foarte bine amâna vânzările sorocite în ziua alegerilor, întru cât prin aceasta n'a luat nici o măsură în cercetarea pricinii;

Că, art. 8 citat prevăzând amânarea pricinilor, pentru necompletearea tribunalului din cauza alegerilor, nu are a se aplica în aceste cazuri art. 18 din legea de organizare judecătorească, care arată modul în care are a se completa tribunalul, pentru absența judecătorilor, din alte cauze de cât acela de alegeri electorale și care articol nu prevede amânarea pricinilor;

Că, prin urmare, și acest motiv e nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

Audiența de la 31 Ianuarie 1906

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Banca Agricolă cu Ion M. Silescu

Act autentic. — Efectele ce el produce. — Părțile față de care poate produce efect. — Condițiunile ce trebuie să întrunească un act autentic, atunci când e vorba de a se dovedi nu numai existența unui fapt, ci și de a deduce efectele juridice a le acelui fapt. — Lipsa uneia din aceste condiții — Dovada ce poate face acel act. — (Art. 1173 și 1174 C. civil).

1. Dacă un act autentic face deplină credință în privința ori-cărei persoane despre existența faptului, pentru constatarea căruia a fost dresat, acel fapt, însă, nu poate produce efecte juridice, ori-care ar fi forma în care ar fi constatat, de cât între părțile contractante.

2. Atunci când e loc nu numai de a se dovedi existența unui fapt, ci și de a deduce efectele juridice a le acelui fapt, spre a le opune uneia părții, înscrisul ce se invoacă ca dovadă, trebuie să fi fost făcut chiar între acele părți, și în scopul anume de a servi ca dovadă, căci înscrisul căruia i-ar lipsi una din aceste condițiuni, de și ar face mențiune de faptul juridic interesând pe părți, n'ar putea servi nici odată de dovadă deplină, ci, după împrejurări, numai de un început de dovadă, sau chiar numai de o simplă prezumțiune.

Decisiunea 45/906. — Casată, în urma recursului făcut de Banca Agricolă, decisiunea Curței de apel București, s. II cu No. 138/905, dată în proces cu Ion M. Silescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat V. Miclescu în desvoltarea motivului de casare rămas în divergență, cu cheltueli de judecată; și pe

D-l avocat Elefterie Rădulescu, în combateri cu cheltueli;

Deliberând,

Asupra motivului al III-lea de casare rămas în divergență:

«Exces de putere și nemotivare.

«Am susținut înaintea Curței, ca și la Tribunal, că intimatul I. M. Silescu, cu nimic nu dovedește plata întregii sume de 17400 lei, ce mai datoră în virtutea actului ce se execută. Procura generală ce se invoacă, nu poate fi primită ca dovadă a liberațiunei, de oare-ce o procură prin natura ei juridică nu stabilește alte raporturi, de cât între mandante și mandatar, că mai mult, chiar dacă acea procură s'ar putea considera ca chitanță liberatorie, încă ea nu poate face proba liberațiunei, de cât dacă s'ar găsi în mâna sa.

«În speță procura originală nu se găsește în mâna intimatului I. M. Silescu, ci în mâna mandatarului d-nei Chiriachița Apostolescu, cedentă; că în ori-ce caz însuși intimatul recunoaște că din suma de 17400 lei, a achitat d-nei Chiriachița Apostolescu numai 9000 de lei prin contractul de arendare; dar pretinde că ar fi avut loc între d-sa și cedentă o transacțiune în acest sens, pe care cu nimic nu a dovedit-o.

«Curtea adoptând motivele din sentința Tribunalului Argeș, deduce plata din acea procură, dar nu răspunde nimic la argumentele de drept ce am invocat contra ei și contra preținsei transacțiunii; Curtea deduce plata dintr'o recunoaștere a liberațiunei făcută de Bancă, prin faptul că a reclamat la Parchet contra lui M. Apostolescu.

«Decisiunea este nemotivată asupra punctelor de mai sus, iar Curtea, judecând astfel, comite un indoit exces de putere».

Deliberând,

Văzând decisiunea atacată, prin care se constată că Banca Agricolă, dobândind prin cesiune de la Chiriachița Apostolescu și punând în urmărire o creanță ipotecară asupra lui I. M. Silescu, acesta, pe cale de contestațiune, a alegal stingerea zisei creanțe, prin plata efectuată în mâni Chiriachiței Apostolescu, la o dată anterioară cesiunei către Bancă; iar spre dovada a alegațiunei sale, a invocat o procurațiune autentică dată lui M. Apostolescu de sora sa Chiriachița Apostolescu, prin care aceasta declară că primind de la debitorul său Silescu suma ce îi datoră, a împuternicit pe fraatele său să se presinte la Trib respectiv spre a cere radierea ipotecei; Că atât Trib de Ilfov cât și Curtea de București, care a adoptat motivele de fapt și de drept al primei instanțe, au luat ca dovadă deplină și directă opozabilă Băncii cesionară, mențiunea de plată făcută de cedentă în actul de procurațiune dat unui al 3-lea;

Considerând că dacă un act autentic, face deplină credință în privința ori-cărei persoane despre existența faptului, pentru constatarea căruia a fost dresat, acel fapt însă nu poate produce efecte juridice, ori care ar fi forma în care ar fi constatat de cât între părțile contractante (art. 1173 și 1174);

Considerând că atunci, când e loc nu numai de a se dovedi existența unui fapt, ca și de a deduce efectele juridice ale acelui fapt, spre a le opune unei părți, înscrisul ce se invoacă ca dovadă, trebuie să fi fost făcut chiar între acele părți, și în scopul anume de a servi de dovadă; căci, înscrisul căruia iar lipsi una din aceste condițiuni de și ar face mențiune de faptul juridic interesând pe părți, n'ar putea servi nici odată de dovadă deplină, ce după împrejurări, numai de un început de dovadă sau chiar numai de o simplă prezumțiune;

Considerând că în contra acestor regule, Curtea de fond, fără a discuta obiecțiunile în drept ale Băncii Agricole a admis ca probată stingerea creanței ce era cedată aceștia, basându-se pe mențiunea de plată făcută de cedentă într'un act autentic, care nici era dresat în scop de a constata acea plată, și nici era făcut între creditor și debitor, și prin aceasta a dat o decisiune nemotivată în parte, comițând și un exces de putere, că așa fiind mijlocul de casare devine întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 12 Aprilie 1906

Președenția D-lui G. LICIU, Consilier

Marin V. Givocă, recurs corecțional

Competință. — Carte de judecată pronunțată după 2 Iulie 1905, care prevede o condamnățiune mai mare de 10 lei. — Competința tribunalului de a judeca apelul ce s'ar face contra acelei cărți de judecată — (Art. 69 legea judecătoriilor, de pace și 169 Pr. civilă)

Prin legea din 2 Iulie 1905, suprimându-se al. II de sub art. 69 din legea judecătoriilor de ocoale, după care articol, aceste instanțe erau competente a judeca în ultimă instanță până la suma de 25 lei amendă sau despăgubiri, competența judelei de ocol a rămas acea prevăzută de art. 169 din procedura penală, după care ei judecă în ultima instanță numai până la 10 lei amendă și reparațiuni civile.

Prin urmare, o carte de judecată pronunțată posterior legii din 2 Iulie 1905, care pronunță o amendă mai mare de 10 lei, este supusă apelului, și dar tribunalul violează sus arătatul text de lege, când respinge ca neadmisibil un asemenea apel.

Decisiunea 887/906.—Casată, în urma recursului făcut de Marin V. Ciovică, sentința Tribunalului Dolj, s. II cu No. 584/906.

Curtea,

Ascultând pe d. procuror Sadoveanu în concluziuni în absența recurentului.

Deliberând.

Având în vedere sentința supusă recursului, prin care s'a respins ca inadmisibil apelul făcut de recurentul Marin V. Ciovică, contra căreia de judecată a judeului ocolului Bechet cu No. 1810/905, pe motiv că condamnarea pronunțată prin această carte de judecată, fiind de 20 lei amendă, cartea nu era susceptibilă de apel conform art. 69 din legea judecătorilor de pace;

Considerând că prin legea de la 2 Iulie 1905 s'a suprimat al II de sub art. 69 din legea judecătorilor de pace, după care art. judecătorele de ocol erau competente a judeca în ultimă instanță până la suma de 25 lei amendă sau despăgubiri;

Că prin suprimarea acestui aliniat, competența judecătorului de ocol a rămas aceea prevăzută de art. 169 Pr. pen., după care ei judecă în ultimă instanță numai până la 10 lei amendă și reparațiunii civile;

Că, prin urmare, după acest text de lege cartea de judecată pronunțată de judecătorul de ocol posterior legii din 2 Iulie 1905, era supusă apelului și tribunalul respingând apelul ca inadmisibil, a violat acest text de lege și dar sentința sa urmează a fi casată.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 11 Aprilie 1906

Președinția D-lui G. C. ȘTEFĂNESCU, Președinte

Ministerul de Finanțe cu Gh. Tăutu și Nicolae N. Călin

Intrebuintare de timbru mobil. — Modul de anulare a timbrului, la formarea actului. — Art. 8 legea timbrului. — Acte sub semnătură privată. — Neaplicarea acestui text la actele autentice făcute de părțile neștiutoare de carte. — Anularea timbrului în momentul autentificării. — Lipsă de contravențiune, în ce privește pe funcționarul care a autentificat.

Dispozițiunile art. 8 din legea timbrului, care prescrie anume modul cum trebuie să se anula timbrul mobil ce a servit la facerea unui act, sunt referitoare numai la actele sub semnătură privată, iar nu și la actele făcute în forma autentică de către părțile neștiutoare de carte. Urmează deci, că întru cât un act din această din urmă categorie, nu a putut avea ființa legală mai înainte de momentul autentificării și întru cât în acel moment s'a anulat timbrul legal necesar, de către ofițerul public ce a autentificat actul, nu poate să existe fapt de contravențiune la legea timbrului în ce privește pe acel ofițer public, ce a instrumentat la autentificarea actului, cu toate că timbrul mobil nu fusese anulat de părți în modul prevăzut de art. 8 din legea timbrului.

Decisiunea 95/906. — Respins recursul făcut de Ministerul de Finanțe, contra sentinței Tribunalului Neamț, dată în proces cu Gh. Tăutu și Nicolae N. Călin.

Curtea,

Ascultând pe d-l advocat Marinescu în dezvoltarea motivelor de casare, în lipsa intimațiilor.

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Exces de putere și violarea art. 8 și 77 din legea timbrului.

Mai mulți sătenii din comuna Dragomirești au făcut contractul de sub arendare cu arendașii moșiilor Bornis Craești și altele, aceste contracte le-au făcut pe hârtie liberă pe cari au aplicat timbre mobile, fără ca pe aceste timbre mobile, să le fi anulat scriind pe ele începutul primului cuvânt al actului său iscăind pe una din părțile contractante, după cum prevede art. 8 din legea timbrului. Contractele ast fel timbrate, ceea ce după art. 8 — înseamnă netimbrate — au fost autentificate de primarul comunei Gh. Tăut și notarul acelei comune N. N. Călin.

Administrația financiară a districtului Neamțu, dresând procese verbale de contravențiune, au fost anulate de către tribunalul Neamțu unde s'a judecat apelul făcut de numiții contravenienți. Motivele pe care se întemeiază tribunalul sunt: că primarul când a autentificat actul a anulat prin semnătura sa timbrele mobile și că sătenii care făceau contractul nu știaū carte.

Aceste motive sunt în afară de cadrul art. 8 și numai prin exces de putere și violându-se art. 8 și 77 din legea timbrului, s'a dat hotărârile cari anulează procesele verbale de contravențiune.

Având în vedere că din decizia supusă recursului, rezultă că intimații în recurs, Gh. Tăutu și Neculai N. Călin, au fost condamnați la amenda de 40 lei prin procesul-verbal din 5 Noembrie 1904, dresat de șeful de secție de la administrația Financiară a județului Neamț și aprobat de Ministerul de Finanțe sub No. 91632/904, pentru faptul că, cel dintâi în calitate de primar, și cel de al doilea ca notar, au primit spre autentificare un contract de sub-arendare pentru care părțile au întrebuintat timbru mobil ce nu fusese anulat în modul prevăzut de art. 8 din legea timbrului;

Că, dânșii au făcut apel la tribunalul Neamț care, prin sentința supusă recursului, i-a apărât de or-ce fapt de contravențiune, pe motivul că, întru cât unele din părțile contractante nu știaū carte, actul ce s'a autentificat de primar împreună cu notarul nu a putut avea ființă mai înainte de a primi autentificarea legală și că, în acest moment, s'a anulat de către primar timbrul mobil în valoare suficientă, ast-fel că nu s'a săvârșit nici o contravențiune;

Având în vedere că Ministerul pretinde că prin această procedură s'a violat dispozițiunile art. 8 din legea timbrului, care prescrie anume modul cum trebuie să se anula timbrul mobil ce a servit la facerea unui act;

Având în vedere că dispozițiunile acestui text sunt referitoare numai la actele sub semnătură privată, iar nu și la actele făcute în forma autentică de către părțile neștiutoare de carte;

Că, întru cât un act din această din urmă categorie nu a putut dobândi ființa legală mai înainte de momentul autentificării, și întru cât în acel moment s'a anulat timbrul legal necesar de către ofițerul public ce a instrumentat la autentificarea actului, urmează că, cu drept cuvânt tribunalul a considerat că actul a fost timbrat în mod regulat și că în consecință, nici un fapt de contravențiune nu se poate imputa primarului și notarului ce au primit autentificarea actului, și deci motivul de casare cată a fi respins ca neintemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

JUDECATORIA OCOL. VOINEȘTI-DAMBOVIȚA

Audiența de la 30 Iunie 1906

Maria Preotul G. Cristescu și Maria Al. Radu Pârvan cu Maria N. Scârlete

Carte de judecată civilă No. 214

Hotărâri de expedient. — Efectul și autoritatea lor. — Dacă pe cale de contestație la executare ele pot fi atacate nu numai în ce privește forma lor externă, competența și modul de executare, sau și în ce privește în-suși convențiunea dintre părți, tinzându-se pe această cale — a contestației — la anularea ei pentru motiv de dol,

eroare substanțială etc. ?.— (Art. 1711 C. civ., 1260 Pr. civilă).

Transacțiunea, conform art. 1711 C. civ., are, între părți, puterea unei sentințe neapelabile, și dar, singura cale de a ataca aceste hotărâri, în ce privește elementele sau condițiunile esențiale însuși a-le convențiunii ce constată, evident că nu poate fi de cât, aceea a acțiunii principale în anulare, fie pentru cazul special în transacțiune, prevăzut de art. 1712 și urm. C. civ., fie în cazurile prevăzute, pentru convențiunii în general, de art. 961 C. civ., iar nu ca-lea contestațiunii.

Judecata,

Asupra contestațiunii civile de față:

Având în vedere concluziunile orale puse de părți prin avocații lor, în ședința de azi, precum și susținerile din ședințele precedente, consemnate în jurnalele respective;

Având în vedere și actele depuse la dosar, cercetarea la fața locului, precum și jurământul deferit de intimată, contestatoarea Maria Al. Radu Pârvan și prestat de aceasta, cu consimțământul soțului ei, în ședința de la 3) Iunie a. c.;

Având în vedere motivele contestațiunii, reduse de contestatoare la două, declarând, azi, că renunță la acel cu privire la formalitatea citirei actului de pace și sub scrierea lui de către contestatoarea Maria Preotul G. Christescu;

Asupra primului motiv:

Considerând că examinând, în drept, acest motiv cu care se tinde la anularea convențiunii stabilită de părți prin actul de pace transcris, după cererea lor, în corpul hotărârii de expedient No. 380/905, propunată de această instanță, pentru stingerea acțiunii intențată de Maria Neculae Scărlete, prin suplica înregistrată la No. 4464/905, contra contestatoarelor de azi, cestiunea ce urmează a fi rezolvată, este de a se ști: dacă pe calea extraordinară de retractare a contestației la executarea unor asemenea hotărâri — de expedient — aceste pot fi atacate, nu numai în ce privește forma lor externă, competența și modul de executare, dar și în ce privește însuși convențiunea dintre părți, tinzându-se, pe această cale, la anularea ei, pe motivul de dol și eroare substanțială, ca în speță? Or, pentru aflarea soluțiunii, referindu-ne la textul de lege care prevede și admite hotărârile, cunoscute în doctrină și jurisprudență sub denumirea de «hotărâri de expedient», vedem, că legiuitorul din 1900, consacrand o practică constantă, prin art. 260 Pr. civilă, prevede asemenea hotărâri; iar în ce privește, efectul său autoritatea lor, de și din expunerea de motive a proiectului de lege, reese, că aceste hotărâri au caracterul de a fi definitive și deci, că sunt date în ultim resort, totuși, îndoiala s'ar putea naște dacă ne referim la coprinsul art. 376 Pr. civ., care, în mod limitativ, indicând hotărârile ce se socotesc ca desăvârșite, vedem că hotărârile de expedient nu sunt prevăzute; și atunci, neapărat, spre a găsi soluția cestiunii, forțați suntem, a ne întoarce iarăși la art. 260 și analizându-l, să căutăm a stabili care este rațiunea existenței lui, adică scopul de care legiuitorul a fost condus când l'a edictat:

Pentru acest sfârșit, citirea aliniatului inițial, ne dă firul conducător, căci redacția lui, vedem că implică ideea de *transacție între părțile litigante*, fiind o reproducere, puțin modificată ca forma, a principiului coprins în art. 1706 cod civil. Și dacă ast'fel este, și acest raționament se impune ca fiind singurul logic, atunci vedem, că ne aflăm în fața unui *contract judiciar* perpetuat și consfințit în fața instanței de judecată, cu scop «de a termina un proces început», cum se exprimă art. 1704 C. civ.; și odată admisă această soluție, răspunsul la cestiunea de a se ști, care este forța hotărârilor de

expedient, îl găsim în chiar cauza lor generatrice care este acel contract judiciar -- transacția --;

Or, știut este, că transacțiunile, conform art. 1711 cod civil, «au, între părți, puterea unei sentințe neapelabile» și dar, singura cale de a ataca aceste hotărâri, în ce privește elementele sau condițiunile esențiale însuși ale convențiunii ce constată, evident că nu poate fi de cât, aceea a acțiunii principale în anulare, acordată de lege, fie pentru cazul special în transacțiunii, prevăzut de art. 1712 și urm. cod civil, fie în cazurile prevăzute, pentru convențiunii în general, de art. 961 cod civil;

În consecință deci, primul motiv al contestației, care tinde tocmai la anularea convențiunii — actului de pace — pentru cauză de dol și eroare substanțială, fiind inadmisibil în drept, se respinge ca atare.

Având în vedere al doilea și ultimul motiv al contestației, care se referă la modul de executare, efectuat de agentul judecătoresc, prin procesul verbal din 28 Aprilie a. c., atașat la dosar, și

Considerând că, din examinarea acestui act, comparat cu acel de pace, intervenit între părți, se stabilește, în fapt, că într'adevăr portărelul însărcinat cu executarea, a depășit în mod flagrant atribuțiunea sa, care era de a se mărgini la executarea actului de pace, așa cum este convenit de părți și prin care nu se prevede obligațiunea impusă contestatoarelor de ași ridica magaziile ce sunt așezate pe terenul rezervat azi intimatei, ci din potrivă, după cum se stabilește prin jurământul deferit și prestat azi, această obligațiune incumbă exclusiv Mariei Niculae Scărlete.

Că ast'fel fiind, acest motiv găsindu-se întemeiat în fapt și în drept, călă să fie admis ca atare, și în consecință a se anula procesul verbal de executare.

Pentru aceste motive, admite contestația, etc.

(s) Ovidiu Gherghel.

Grefier (s) G. I. Popescu.

Anunțăm pe cititori că a apărut ediția a II-a a Vol. I din TRATATUL DE DREPT CIVIL al d-lui profesor și Director al Ziarului nostru D. Alexandresco. Prețul 18 lei. Se expediază la cerere de Curierul Judiciar contra valoare: mandat sau ramburs. Legat în pânză lei 20, cu piele la cotor lei 21.

* * *

A apărut la Tip. «Dacia» (Iliescu, Grosu & Co din Iași): **Tendențele noi în Drept** (Studii de Drept civil și penal) de **Vespasian Erbiceanu**, judecător de Instrucție la Trib. Iași. Această lucrare foarte meritorie, de peste 500 pagini, este în curent cu doctrina și jurisprudența cea mai nouă.

* * *

A apărut: **Activitatea Camerei de Comerț și Industrie din București, de la înființarea sa și până la 1 Aprilie 1906.**

Acest volum cuprinde 410 pagini tipar și d-l **Staicovič** distinsul secretar al acelei Camere merită o mențiune de laudă pentru modul inteligent cum a alcătuit și sistematizat materia ce a publicat în acest volum, care interesează în cel mai înalt grad pe toți acei cari vor să cunoască mersul acestei instituțiuni.

* * *

Rogăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat poștal, direct la administrația ziarului *Curierul Judiciar*, București, sau să plătească la prezentare numai în mîna încasatorilor: **I. Riveanu**, pentru provincie, și **I. St. Tudoroiu**, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul ce marea investite cu ștampila, *Curierului Judiciar*.